

آشنایی با کک‌ها

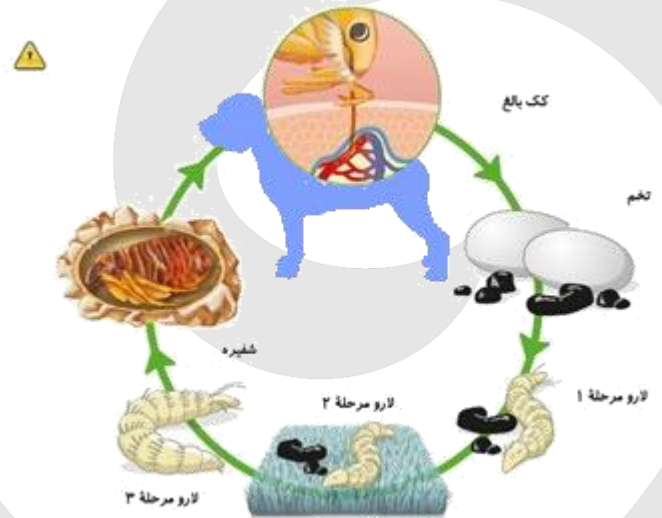
(موجودات گزنده دوست‌نداشتی)

بیش از ۲۲۰۰ گونه کک در سرتاسر جهان وجود دارد. در ایران (*Ctenocephalides felis*)، شایع‌ترین انگل خارجی است که در سگ‌ها و گربه‌ها یافت می‌شود. آگاهی یافتن از چرخه زندگی کک، مشکلاتی که کک‌ها در پت‌ها ایجاد می‌کنند و گزینه‌های درمانی و روش‌های پیشگیری برای دامپزشکان و صاحبین سگ‌ها و گربه‌ها بسیار با اهمیت است. درک چرخه زندگی کک‌ها به‌ویژه هنگام تدوین یک برنامه موثر برای کنترل کک‌ها نقش ویژه‌ای دارد.

چرخه زندگی

چرخه زندگی کک بسته به شرایط محیطی بین ۲ تا ۸ هفته کامل می‌شود. لاروهای بالغ در محیط سپس تبدیل به شفیره و در نهایت به کک بالغ تبدیل می‌شوند. کک بالغ معمولاً در عرض ۱ تا ۲ هفته ظاهر می‌شوند.

کک‌های بالغ قبل از ظاهر شدن (یعنی شفیره‌ها) می‌توانند تا ۲۱۰ روز در پیله خود زنده بمانند. جفت‌گیری و تولید تخم ۲۴ تا ۴۸ ساعت پس از اولین وعده خونخواری آغاز می‌شود. کک‌های ماده می‌توانند ۴۰ تا ۵۰ تخم در روز بگذارند.

نگرانی‌های بهداشتی در حیوانات خانگی

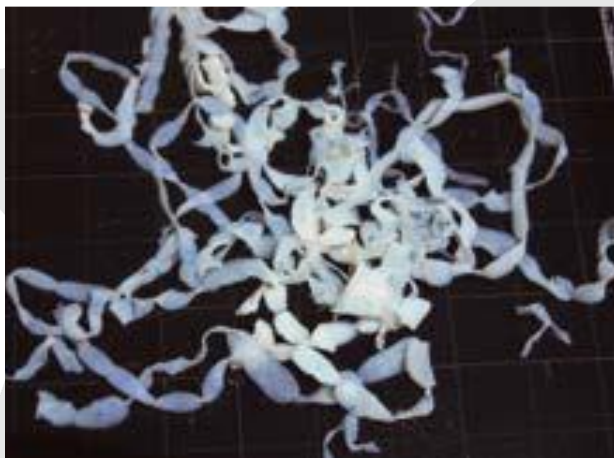
آلودگی با کک‌ها می‌تواند مشکلات بسیار بیشتری از خارش ایجاد کند. **درماتیت ناشی از گزش کک یا درماتیت آلرژیک کک (FAD)** شایع‌ترین بیماری پوستی در سگ‌ها و گربه‌ها است. گربه‌ها اغلب با **موریزی** و کچلی ناشی از **لیسیدن مکرر** و کمپلکس گرانولوم ائوزینوفیلیک ناشی از **لیسیدن شدید** و بی‌وقفه ظاهر می‌شوند. **حیوانات خانگی حساس ممکن است تنها توسط چند کک تحت تأثیر قرار بگیرند.**

حیوانات مبتلا نسبت به بزاق کک حساس هستند و ۶۱ درصد از سگ‌های مبتلا به FAD بین ۱ تا ۳ سالگی دارای علامت هستند. سگ‌های مبتلا به FAD، علائم شدیدی از خود نشان می‌دهند، ممکن است دچار خارش شدید باشند و اغلب بی‌قرار هستند و دائماً پوست خود را لیس می‌زنند، می‌خراشند و گاز می‌گیرند و اغلب ممکن است دچار عفونت‌های قارچی و باکتریایی ثانویه شده باشند.

کک‌ها همچنین می‌توانند بر اثر خونخواری شدید سبب کم‌خونی در سگ و گربه خانگی شوند.

کک به عنوان ناقل برای انواع بیماری

کک‌ها میزبان واسط کرم نواری دیپیلیدیوم کنینوم (*Dipylidium caninum*) هستند.

گره‌های اهلی عامل انتقال (مخزن) باکتری بارتونلا هنسلا (عامل بارتونلوزیس یا بیماری تب خراش گربه) هستند. در انسان ممکن است تب خفیف و ضعف عمومی، و در افراد دچار ضعف سیستم ایمنی ممکن است علائم شدیدتری دیده شود. کنترل کک‌ها، در کنترل بارتونلا هنسلا بسیار حیاتی و با اهمیت است.

آلودگی با کرم نواری می‌تواند سبب تحریک مقعد، التهاب گهگاهی کیسه مقعدی و در صورت شدید بودن آلودگی سبب انسداد روده شود.

درمان و پیشگیری

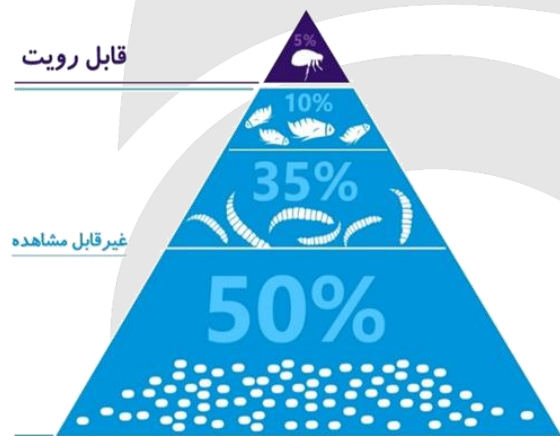
ترکیبات دارویی زیادی برای درمان و پیشگیری از آلودگی با کک در دسترس هستند، از جمله قرص‌های خوراکی و جویدنی، ترکیبات و قلاذهای موضعی مختلف. ترکیبی مناسب خواهد بود که اثرگذاری سریع داشته باشد، همزمان محافظت علیه کک‌ها و کک‌ها را برای مدت طولانی حفظ کند و در عین حال اثرات جانبی اندکی داشته باشد. بسیاری از ترکیباتی که بدون نسخه دامپزشک تهیه می‌شوند، حاوی پرمترین (یک پیرتروئید مصنوعی) و پیرترین‌ها هستند که برای گره‌ها سمی هستند و هرگز نباید در بیماران گربه‌سان استفاده شوند. محصول مورد استفاده باید تجویز آسان داشته باشد و به حیوان خانگی و سرپرست استرس وارد نکند و با ایجاد محافظت طولانی باعث آرامش و شادی حیوان خانگی و سرپرست شود. دامپزشکان و کلینیسین‌ها باید توجه داشته باشند که بسیاری از محصولات ایمن برای سگ‌ها برای گره‌ها ایمن نیستند و تمام دستورالعمل‌های برچسب محصول باید به دقت رعایت شود. درمان باید به مدت کافی ادامه پیدا کند تا با ایجاد اختلال در چرخه زندگی کک، چرخه آلودگی به کک شکسته شود. آلودگی به کک به ندرت یک بار اتفاق می‌افتد، بنابراین رعایت یک برنامه پیشگیرانه متداول توصیه می‌شود.

***** تصورات اشتباه زیادی در میان سرپرستان سگ‌ها و گربه‌های خانگی در مورد کک‌ها وجود دارد. در اینجا به برخی از این موارد اشاره می‌کنیم.*****

تصور اشتباه: خانه من فرش ندارد، بنابراین لازم نیست نگران کک در خانه‌ام باشم.
واقعیت: تخم‌های کک از حیوان خانگی جدا می‌شوند و در شکاف‌های کف‌های چوب سخت و در امتداد تخته‌های قرنیز و پارکت تجمع پیدا می‌کنند. سپس لاروها برای جلوگیری از قرار گرفتن در معرض نور به عمق این شکاف‌ها حرکت می‌کنند. کک‌ها می‌توانند در بیشتر محیط‌ها زنده بمانند و تکثیر شوند.

تصور اشتباه: من روی حیوان خانگی خودم کک نمی‌بینم، بنابراین نباید هیچگونه کک وجود داشته باشد.

واقعیت: کک‌های بالغ مشاهده‌شدنی تنها بخش کوچکی از آلودگی هستند. کک‌ها به صورت تخم (۵۰ درصد)، لارو (۳۵ درصد)، شفیره (۱۰ درصد) و بالغ (۵ درصد) در محیط وجود دارند. کک‌ها در بسیاری از انواع پوشش‌های مویی به سختی دیده می‌شوند. دیدن کک‌ها در گربه‌ها دشوارتر است، گربه‌ها به هنگام نظافت و لیسیدن خود کک‌ها را می‌بلعند.

تصور اشتباه: حیوان خانگی من هرگز حیاط خانه‌ام را ترک نمی‌کند و چمن من کوتاه و به‌خوبی نگهداری می‌شود.
واقعیت: کک‌ها در هر محیط سایه و مرطوبی که حیوانات خانگی در آن استراحت می‌کنند زنده می‌مانند.

تصور اشتباه: من نیازی به استفاده از داروهای پیشگیرانه در ماه‌های زمستان ندارم.
واقعیت: کک‌ها می‌توانند به مدت ۱۰ روز در دمای ۳ درجه سانتی‌گراد زنده بمانند. در آب و هوای سرد، کک‌های بالغ روی بدن گرم سگ‌ها، گربه‌ها و سایر پستانداران و در داخل بدنه‌های شفیرگی زنده می‌مانند.

تصور اشتباه: من در سگم از سیر به عنوان داروی طبیعی پیشگیری کننده از کک استفاده می کنم.

واقعیت: خوراندن سیر یک روش بی فایده به منظور کنترل کک ها است و مسمومیت با سیر می تواند باعث به گلبول های قرمز شود که می تواند سبب کم خونی و عوارض خونی دیگر و اختلال در حمل و نقل اکسیژن در بدن پت شما شود.

Reference

- Blagburn BL, Dryden MW. Biology, treatment, and control of flea and tick infestations. Vet Clin North Am Small Anim Pract. ۲۰۰۹;۳۹(۶):۱۱۷۳-۱۲۰۰.
- Sousa CA. Fleas, flea allergy, and flea control. In: Ettinger SJ, Feldman EC, eds. Textbook of Veterinary Internal Medicine Expert Consult. Vol ۱. ۷th ed. St. Louis, MO: Saunders; ۲۰۱۰:۹۹-۱۰۳.
- Kahn CM. Merck Veterinary Manual. ۱۰th ed. Rahway, NJ: Merck Publishing Co; ۲۰۱۰:۸۰۴.
- Fleas: overview of life cycle. Companion Animal Parasite Council. <https://www.capcvet.org/guidelines/fleas>. Updated November ۱, ۲۰۱۶. Accessed February ۱, ۲۰۱۷.
- Medleau L, Hnilica KA. Small Animal Dermatology. ۳rd ed. Philadelphia, PA: Elsevier Saunders; ۲۰۱۱:۱۱۵.
- Toxic and non-toxic plants list. American Society for the Prevention of Cruelty to Animals. <https://www.aspc.org/petcare/animal-poisoncontrol/toxic-and-non-toxic-plants>. Updated ۲۰۱۷. Accessed ۲۰۱۷.
- Côté E, ed. Clinical Veterinary Advisor: Dogs and Cats. St. Louis, MO: Elsevier; ۲۰۰۷:۳۹۴.
- Brooks WC. Flea anemia. VeterinaryPartner.com. <http://www.veterinarypartner.com/content.plx?p=A&S-O&C=O&A=۵۴۸>. Published July ۳۰, ۲۰۱۱. Accessed February ۲۷, ۲۰۱۷.
- Pratt PW, ed. Principles and Practices of Veterinary Technology. ۱۱th ed. St. Louis, MO: Mosby; ۱۹۹۸:۱۸۱.
- Hawkins E. Respiratory system disorders. In: Nelson RW, Couto CG, eds. Small Animal Internal Medicine. ۳rd ed. St. Louis, MO: Mosby Elsevier; ۲۰۰۳:۴۴۳.
- Eddlestone SM. Small animal medical nursing. In: McCurnin DM, Bassett JM, eds. Clinical Textbook for Veterinary Technicians. ۷th ed. Philadelphia, PA: Saunders Elsevier; ۲۰۰۹:۴۴۸-۴۴۹.
- Guptil LF. Feline bartonella. In: Ettinger SJ, Feldman EC, eds. Textbook of Veterinary Internal Medicine Expert Consult. Vol ۱. ۷th ed. St. Louis, MO: Saunders; ۲۰۱۰:۶۹۷.
- Kahn CM. Merck Veterinary Manual. ۱۰th ed. Rahway, NJ: Merck Publishing Co; ۲۰۱۰:۲۷۵۶-۲۷۵۷.
- Patel T, Brutlag A. Drug store toxins in small animals. Plumb's Veterinary Drugs. <https://www.plumbsveterinarydrugs.com/#!/appendix/۳۹۵۱>. Accessed February ۲۰۱۷.
- Starky L, Stewart J. Feline arthropods. Today's Veterinary Practice. ۲۰۱۵;۵(۱):۵۹-۶۴.
- Lane DR, Cooper B. Veterinary Nursing. ۲nd ed. Waltham, MA: Butterworth-Heinemann; ۲۰۰۰:۳۷۷.
- Bravecto chew for dogs [prescribing information]. Madison, NJ: Merck Animal Health; ۲۰۱۴.